

İhracatın KGF'si 36 milyar TL'lik kredi kefaleti sağladı, şimdi de yeşil dönüşüm için paket hazırlığına başladı

Mart 2022'den bu yana ihracatçılara verdiği kefalet desteğiyle krediye ulaşmalarını sağlayan ihracatı Geliştirme A.Ş. (İGE), bugüne kadar 36 milyar TL değerinde krediye karşılık gelen kefalet sağladı. Türkbank'ın da İGE'ye katılmasıyla birlikte ihracatçılara sunacağı destekleri artırmaya planlayan İGE, mevcut kefalet paketlerine ek olarak; yeşil dönüşümün finansmanı, işlem bazlı olarak ihracat alacaklarının finansmanı, potansiyeli yüksek sektörlerle yönelik özel paketler gibi odaklı ve temalı birçok yeni ürünü ihracatçıların hizmetine sunmaya hazırlanıyor.

İMAM GÜNEŞ/İSTANBUL

İHRACATÇILARIN teminat yetersizliği sebebiyle ulaşamadıkları finansmana erişimlerini kolaylaştırmak amacıyla kurulan bir kefalet kuruluşu olan İhracatı Geliştirme A.Ş. (İGE) aynı zamanda ihracatın Kredi Garanti Fonu (KGF) olarak da

tanımlanıyor. Potansiyeli olan ihracatçılara kefil olarak onların bankalardan kredi almalarını kolaylaştıran İGE, güçlü ortaklık yapısıyla dikkat çekiyor. İGE'nin sermayesinin önemli bölümünü Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) ve 61 ihracatçı birliği oluşturuyor. Temmuz 2022'de 20 bankanın da İGE'ye ortak olmasıyla beraber kurumun yapısı güçlendirildi.

İlk kefaletini Mart 2022'de veren İGE, Eximbank ile başladığı ihracatçılara destek paketini bugün toplamda 21 banka aracılığıyla ihracatçılara sunuyor. İGE, kefalet vermeye başladığı tarihten itibaren 11 binin üzerinde başvuru aldı. Bu başvurulardan toplam 36 milyar TL değerinde krediye karşılık gelen kısmı için İGE kefaleti sağlandı. Kefalet sağlanan yaklaşık 9 bin krediden, 4 bin 62 adedinin tahsilatı yapılarak; toplamda 6,1 milyar TL'lik kefalet riskine karşılık gelecek tutarda tahsilat gerçekleşti. Şu ana kadar gerçekleşmiş iki adet tazmin bulunuyor. Tazmin edilen iki adet kredinin kefalet riski ise toplamda 1 milyon TL'nin altında.

İGE, şimdi de mevcut kefalet paketlerine ek olarak; yeşil dönüşümün finansmanı, işlem bazlı olarak ihracat alacaklarının finansmanı, potansiyeli yüksek sektörlerle yönelik özel paketler gibi odaklı ve temalı birçok yeni ürünü ihracatçıların hizmetine sunmaya hazırlanıyor.

İhracatı Geliştirme A.Ş. Genel Müdürü Kasım Akdeniz, İGE'nin

faaliyetlerinden satın alınan Türkbank'ın işlevinin neler olacağına kadar ihracatçılara sağlanacak destekler hakkında merak edilen soruları EKONOMİ gazetesi için yanıtladı.

20 BANKA İGE'NİN ORTAĞI

İGE'nin kuruluşuna neden gerek duyuldu? İGE'nin kuruluşunda kimler nasıl katkılar yaptılar?

Bildiğiniz gibi ihracat, tüm gelişmekte olan ülkeler gibi Türkiye için de ekonomik büyümenin dinamosu olan ve tüm sektörleri yatay kesen bir faaliyettir. Ülkemizde ihracat, cari fazla yaratmak suretiyle büyümeyi sağlayan formülün ana bileşeni olarak karşımıza çıkıyor. Geleneksel olarak ülkemizdeki sermaye birikiminin yetersizliği ise işte tam bu noktada ihracat yapan ve yapmak isteyen firmalarımız için aşılması gereken önemli bir bariyer. TÜİK ve BDDK verileri bir araya getirildiğinde görüyoruz ki ihracat ve büyüme arasında yüksek bir korelasyon olduğu gibi, ihracat ve finansman arasında da çok yüksek bir korelasyon bulunuyor.

Bankalar ellerindeki fonlarla hangi faaliyetleri finanse edeceklerine risk ve getiri matrisleri aracılığıyla karar verirler ve büyük ölçüde riski düşük-getirisi yüksek alanlara yönelirler. İşte İGE, ihracatçı firmalara kefalet sağlayarak, ihracatçının bankalar üzerindeki kredi

riskini minimize edip, bankaların ihracat için daha fazla finansman yaratmalarını sağlamayı hedeflemektedir.

Diğer taraftan İGE olarak, ihracatın yarıya yakını, istihdamın yarıdan fazlasını gerçekleştiren önemli bir ekonomik grup olan ve ülkemizdeki şirketlerin %99'unu oluşturan KO-Bİ'lerin ihracat yolunda finansmana erişiminin kolaylaştırılmasını, büyümenin sürdürülebilirliği ve tabana yaygın hale getirilmesi açısından önemsiyoruz.

İGE'nin kuruluşunda eski Ticaret Bakanımız Sayın Mehmet Muş'un çok büyük destekleri ve liderliği oldu. Sonrasında ana ortaklarımızdan Eximbank ve ihracatın ana öznesi olan ihracatçılarımızın katkılarıyla İGE A.Ş. kuruldu.

Sermayemizin büyük kısmını sağlayan 61 İhracatçı Birliği ve TİM, en önemli paydaşlarımız arasında yer alıyor. Son olarak Temmuz 2022'de 20 bankamızın da bu ortaklığa katılmasıyla resim tamamlandı. Şu an kamu, ihracatçılar, kredi verenler ve profesyoneller olarak aynı masanın etrafında toplanıyor, ihracatı geliştirmeye yönelik stratejilerimizi 360 derece sinerji ile kurguluyor ve hayata geçiriyoruz.

KREDİ KEFALET**DEĞERLENDİRMELERİ ANALİTİK MODEL İLE YAPILYOR****İGE ihracatçıların finansmana erişimini nasıl, hangi yöntemle kolaylaştıracak?**

Bu soruya İGE'nin ne yapmadığını söylemekle başlamak istiyorum. İGE kredi vermiyor. Peki ne yapıyor? Potansiyeli olan ihracatçılarımıza kefil olarak onların bankalardan kredi almalarını kolaylaştırıyor. İGE'nin en güçlü kasları; ileri teknoloji, kapsamlı veri ve yetkin insan kaynağıdır. Bu sayede İGE olarak uçtan uca dijital süreçlerden oluşan analitik karar modelimiz ve paydaş bankalarımızla kurduğumuz entegrasyon sayesinde; bankalar üzerinden bize iletilen kefalet taleplerini saniyeler içerisinde sonuçlandırabiliyoruz.

Peki, bahsettiğiniz bu kefalet mekanizması nasıl çalışıyor?

Kredi kefalet tahsisi sürecinin etkin, hızlı ve objektif olabilmesi vizyonu ile kurgulanan kefalet sisteminden faydalanmak isteyen ihracatçılarımız (yararlanıcılar) tarafından öncelikle bankaya başvuru gerçekleştirilmekte, banka tarafından kredi değerlendirmesinin yapılmasının ardından uygun görülen başvurular İGE'ye iletilmektedir.

Kefalet başvurusu yapan firmaların analiz ve değerlendirmesi İGE'de Analitik Model ile yapılıyor. Analitik Model, kefalet başvurusu yapan her firma için risklilik durumunu belirten bir rating notu üretiyor. İGE sistemleri tarafından belirlenen sınırın üzerinde not alan firmaların kefalet başvuruları onaylanıyor. Bahsi geçen tüm süreç İhracatçı Değerlendirme Sistemi (İDES) tarafından otomatik olarak gerçekleştiriliyor ve kefalet kararlarına herhangi bir manuel müdahale yapılamıyor.

Analitik model, literatürde en gelişmiş kredi riski değerlendirme yöntemi olarak kabul edilen içsel de-recelendirmeye dayalı yaklaşımlara

İGE'nin ortaklık yapısı

Ortaklar	Sermaye Tutarı	Ortalık Payı
İhracatçı Birlikleri (61)	3.6 milyar TL	%75
Bankalar (20)	675 milyon TL	%14
TİM	287 milyon TL	%6
Eximbank	240 milyon TL	%5
Toplam	4.8 milyar TL	%100

göre oluşturulan makine öğrenmesi modelidir. Analitik model, verilerdeki anlamlı modellerin keşfi, yorumu ve karar verme süreçlerini etkinleştirmek için kullanılan en gelişmiş değerlendirme yöntemidir. Kredi notunu belirleme amacı taşıyan analitik modellerde genellikle kredi geri ödemeleri, borçluluk yapısı ve borçluluk oranları ile piyasaya olan borçların edimi (çek, senet ödemeleri ve icra kayıtları vb) dikkate alınır. İGE A.Ş. analitik modeli ise firmaların geçmiş dönem kredi geri ödeme performanslarını, limit doluluk seviyelerini, çek ödemelerini, karlılık seviyelerini, borçluluk oranlarını ve nakit akışları ile ilgili verileri toplaarak kredi değerliliğine ilişkin bir sonuç üretir.

Kullandığımız otomatik karar destek sistemi ve analitik model sayesinde; çok sayıda başvuruyu aynı anda saniyeler içinde

değerlendirebiliyoruz. Bu değerlendirme işlemi daha az bürokrasi ve daha düşük maliyetle yapıyoruz. Hangi bölgeden ya da sektörden gelirse gelsin tüm başvuruları eşit şartlarda ve objektif bir şekilde değerlendiriyoruz. En önemlisi tüm kararlarımızı şeffaf, denetlenebilir ve hesap verebilir bir şekilde alıyoruz. Kredi değerliliği, kredi veren bakımından, sahip olduğu risk iştahı çerçevesinde değerlendirmeye konu firmanın finansmana erişim erişemeyeceğini belirler. Bu sebeple, şirketlerin, az önce değindiğimiz konulardaki performanslarına önem vermeleri ve özellikle piyasa ve bankalara olan geri ödemelerini zamanında yerine getirmelerini öneriyoruz. Bu konudaki farkındalığın artmasının finansmana erişime önemli katkıda bulunacağını düşünüyoruz.

KİMLER YARARLANABİLİR?**Bir ihracatçının İGE kefaletinden yararlanabilmesi için taşıması gereken başka hangi özellikler var?**

İhracatçı ya da ihracat potansiyeli olan işletmeler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet alanlarında işgal etmesi, ilgili ihracatçı birliğine üye olması gerekiyor. Yani sıra kurumu-muz kefaleti ile kullanılacak kredinin ihracat taahhüdü karşılığında kullanılmasını, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş, yurt içinde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişi işletme olması gerekli.

Son olarak da kendisi veya ilişkili olduğu firmaların krediye başvuru sırasında iflas, fesih, iflas erteleme ve konkordato sürecinde olmaması ya da kamu ve özel alacaklılar tarafından süren icra takiplerinin bulunmaması ya da Risk Merkezi kayıtlarına göre ödenmemiş protestolu senet ve çeklerinin, başka banka ve kredi kuruluşlarında devam eden kanuni takiplerinin bulunmaması şartları aranıyor.

İGE'nin hangi kurumlarla entegrasyonu var?

İGE kurumlarla geliştirmiş olduğu sistemsel entegrasyonları sayesinde; Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan firmaların finansal verilerini, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nden firmaların geçmiş kredi performanslarına ilişkin bilgileri (Karşılıksız Çekler, Kredi Limit Risk Raporu, Firma Ortaklarının Bireysel Kredi Notları vb), MERSİS entegrasyonu ile firmaların ortaklık yapıları, adresi, yetkilileri vb. bilgileri, Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü ve Türkiye İhracatçıları Meclisi'nden dış ticaret verilerini (ihracat ve ithalat), elektronik ortamda temin ederek kefalet başvurularının değerlendirmelerinde kullanmaktadır.

İHRACATA DEĞER KATANLAR

İGE kefaletli ihracat kredisi için tüm bankalara başvurulabilir mi?

Kurucu ortağımız Eximbank'a özel kullandırılmamız Mart 2022 tarihinde başlamış olup Kasım 2022 tarihi itibarıyla da ortağımız olan diğer 20 banka üzerinden kefalet üretiyoruz. Diğer ortak bankalarımız; Akbank, Anadolubank, Alternatif Bank, Denizbank, QNB Finansbank, Garanti, Halkbank, ING, KuveytTürk, Odeabank, Şekerbank, TEB, Türkiye Finans, Türkiye İş Bankası, TSKB, Vakıfbank, Vakıf Katılım, Yapı Kredi, Ziraat Bankası, Ziraat Katılım'dan oluşuyor.

11 BİNDEN FAZLA BAŞVURU, 36 MİLYAR TL'LİK KREDİ KEFALETİ Bugüne kadar kaç işletmeye ne kadarlık kredi kefaleti sağlandı?

İGE olarak ilk kefaletimizi Mart 2022'de verdik. İlk olarak Eximbank ile başladığımız ihracatçılara destek paketimizi, Kasım 2022'de 20 bankanın katılımı ile toplamda 21 banka aracılığıyla ihracatçılarımızın kullanımına sunduk.

Kefalet vermeye başladığımız Mart 2022'den itibaren 11 binin üzerinde başvuru aldık. Bu başvurulardan toplam 36 milyar TL değerinde krediye karşılık gelen kısmı için İGE kefaleti sağlandı. Kefalet sağladığımız yaklaşık 9 bin krediden, 4 bin 062 adedinin tahsilatı yapılarak; toplamda 6,1 milyar TL'lik kefalet riskine karşılık gelecek tutarda tahsilat gerçekleşti. Şu ana kadar gerçekleşmiş iki adet tazmin bulunuyor. Tazmin edilen iki adet kredinin kefalet riski ise toplamda 1 milyon TL'nin altındadır.

KOBİ'lere teminatsız kredi kefaleti sağlarken, KOBİ dışındaki firmalardan yoğun talep aldınız mı? Kredilerin ne kadarlık bölümü KOBİ dışı firmalara kullanılıyor?

Başlangıçta KOBİ'lerin finansmana erişimini önceliklendirmekle birlikte, geldiğimiz aşamada hem KOBİ hem de KOBİ dışı firmalara kefalet desteği sağlıyoruz. Hem Eximbank üzerinden hem de Hazine Destekli Kefalet Paketimizin devreye alınmasıyla birlikte ortağımız olan diğer 20 banka

üzerinden de KOBİ dışı firmalara kefalet verebiliyoruz. Önümüzdeki dönemde ihracatçılarımızın faaliyetlerinin değişik aşamalarındaki farklı finansman ihtiyaçlarını karşılayacak ürün ve hizmetler üzerinde yoğun olarak çalışıyoruz. Buradaki temel amacımız ihracatçımızın ihtiyaç duyduğu her türlü finansmana en hızlı ve en düşük maliyetle, sürdürülebilir bir şekilde ulaşmasını sağlamaktır.

TÜRKRBANK, UZUN VADELİ YATIRIMLARA DA DESTEK VERECEK Türkbank'ın satın alınmasıyla iş dünyasında krediye ulaşma imkanının artacağına yönelik beklenti oldu. Kısaca satın alma sürecini anlatıp Türkbank'ın bundan sonraki işlevine yönelik bir değerlendirme yapabilir misiniz?

İGE olarak ihracatın ve ihracatçının finansmanına yönelik değerlendirdiğimiz alternatiflerden biri de ihracat odaklı bir banka idi. Türk Ticaret Bankası ihalesi, bu değerlendirmelere ağırlık vermemize ve hız kazandırmamıza vesile oldu.

TMSF'nin, 28 Şubat 2023'te Türk Ticaret Bankası'nın %98,5 hisse payını satışa çıkarması ile başlayan süreçte, ciddi bir fizibilite çalışmasının ardından Türk Ticaret Bankası'nın ismi, marka değeri ve köklü geçmişini de değerlendirerek ihaleye katılma kararı aldık. 21 Mart 2023 tarihinde gerçekleştirilen ihalede en yüksek üç tekliften birini verdik ve hemen sonrasında açık arttırma usulüyle yapılan satışta en yüksek teklifi veren taraf olarak ihaleyi kazandık. BDDK ve Rekabet Kurumu onay süreçlerinin de tamamlanmasının ardından 2 Mayıs 2023 tarihinde İGE AŞ. olarak Türk Ticaret Bankası'nın ana hissedarı konumuna geldik.

Türk Ticaret Bankası'nın bu yeni dönemde ihracata ve ihracatçıya odaklı, uzmanlaşmış bir bankacılık faaliyeti yürütürken mevduat ve diğer dış kaynaklar yoluyla öz kaynaklarının gücünü katlayarak kullanmasını, kısa vadeli krediler kadar ihracatçıların uzun vadeli yatırım ihtiyaçlarına da cevap

verebilmesini hedefliyoruz. Aynı zamanda ihracatçının işletme sermayesi, nakit akışı, dış ticaret gibi tüm finansal ihtiyaçlarını karşılayarak İGE'nin kaynaklarının ihracatın finansmanı için etkin ve verimli şekilde kullanılmasını ve bizim iş modellerimizi tamamlamasını öngörüyoruz.

FINANSAL OKURYAZARLIĞI ARTIRACAK ÜRÜN HAZIRLIĞI YAPILIYOR

İhracatçılar finansmana ulaşımın her zamankinden zor olduğunu belirtiyor. İGE olarak finansmana erişimin kolaylaşması adına yaptığınız çalışmalar var mı? İGE'yi gelecekte nerede konumlandırıyoruz?

Türkiye'nin son 15-20 yılını incelediğimizde finansman olanakları ile ihracat hacmindeki büyüme arasında çok güçlü bir korelasyon olduğunu görüyoruz. Bu bakımdan bankacılık sektöründeki gelişmeleri yakından takip ediyoruz. İGE olarak ihracatın herhangi bir safhasındaki finansman ihtiyacını görev alanımız olarak kabul ediyor ve çok çeşitli ihtiyaçlara çözüm sağlamak için ortağımız olan bankalar ve ihracatçılarımızla sık sık bir araya geliyor, düzenlediğimiz çalıştaylarda inovatif çözümler üzerinde birlikte çalışıyoruz. İGE olarak finansmana erişimin kolaylaşması kavramını hızlı, dijital, uygun maliyetli, tabana yaygın ve çok çeşitli finansman imkanları olarak genişletiyor ve çalışmalarımızı bu açılardan çeşitlendiriyoruz. Bugün ve gelecekte İGE ile Türk Ticaret Bankasını ihracatın gelişimi için çözüm üretilmesi gereken her sorunu kendi üzerine vazife bilen bir çözüm ortağı olarak konumlandırıyoruz.

İhracatçılara bir mesajınız, müjdeniz var mı?

İhracatçılarımızla eğitim,

konferans ve çalıştaylarda sık sık bir araya geliyoruz. Fakat buradan da sizin vesilenizle şunu iletmek isterim; ihracatımızın önünde bir engel görüp de çözüm üretmekte zorlandıkları her durumda bizimle iletişime geçebileceklerini ve İGE' de iyi yetişmiş kabiliyetli bir ekibin kendileriyle birlikte çözüm aramaya hazır olduğunu bilsinler.

Önümüzdeki dönemde mevcut kefalet paketlerimize ek olarak; yeşil dönüşümün finansmanı işlem bazlı olarak ihracat alacaklarının finansmanı, potansiyeli yüksek sektörlerle yönelik özel paketler gibi odaklı ve temalı birçok yeni ürünü ihracatçılarımızın hizmetine sunmaya hazırlanıyoruz.

Ayrıca, analitik model ile ürettiğimiz kredi notumuzu, finansal okuryazarlığı artırmaya katkıda bulunmak ve ihtiyaç duyan şirketlerimize bu konuda danışmanlık sağlamaya yönelik bir ürün hazırlığı içindeyiz.